

Any LXIV - Batallada 3345

Preu: 20 cèntims

BARCELONA, 2 Setembre 1935

Catalunya.—Amb aquestes eines a les meves mans en pocs dies deixaré la casa nostra neta de criminals ganduls i gent de mal viure.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

METRO TRANSVERSAL — El medi de transport urbà més rapid i econòmic
De **PLAÇA ESPANYA** a la **MONUMENTAL**, 20 cèntims
De **BORDETA (Hospitalet)** a **MARINA (Sant Martí)** quinze minuts

COMODITAT I HIGIENE.—Aquesta Empresa desinfecta periòdicament per mitjà de brigades especialitzades, el seu túnel, estacions i cotxes, mantenint d'aquesta forma en perfectes condicions d'higiene totes les seves instal·lacions.

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, entl. -- Telèfon 22122

Un servei, que no envegem pas que ens traspassin

EL traspàs de serveis d'Ordre Públic o de Governació, digui's com es vulgui, plantejar un cas que no sé si ha estat previst pel Govern de la Generalitat. Ens referim a la situació que queda la «presidència» de les curses de braus, que com és sabut segons el reglament aprovat no res menys que pel Ministeri de Governació (i que segons els tècnics és un treball model perquè no s'hi escapa cap detall) correspon a l'autoritat governativa.

Ara bé, en règim d'autonomia, ¿és que pertocarà al Govern de la Generalitat, encarregar-se d'aquesta funció presidencial dels «toros»?

No serà pas sense el nostre vot en contra. Així a seques.

Som lluny d'aquella època de «La Tralla» en la qual es dividia el mal catalanista i el bon catalanista entre el que assistia als braus i el que es feia una vocació d'anar-los combatent amb totes les diatribes verbals. No; el nostre catalanisme ha avançat bastant més d'aleshores ençà perquè hàgim de preocupar-nos ni poc ni gens de la suposada influència del flamenquisme en la cultura del nostre poble i assistim, quan ens ve de grat a una «corrida» sense cap mena d'escrúpols, si és que l'espectacle ens tempta. En aquest cas, confessem que els nostres sentiments catalanistes no se'n ressenten pas.

Però d'això a incórrer en les mateixes absurditats que sempre hem retret en les curses espanyoles, o sigui el caràcter oficial que se'ls dona, hi ha una bona diferència. Que els empresaris, que els toriadors, que els aficionats es posin d'acord, enhorabona; però que sigui de la competència d'un conseller de la Generalitat, del Govern autònom de Catalunya, presidir i dirigir l'espectacle, ho trobem una mica massa fort i impropri dels nostres temps i de la nostra mentalitat catalana.

Aclarim bé aquest punt: En matèria de «toros» no ens interessa que ens traspassin el servei. Pot continuar a càrrec del Ministre de Governació de Madrid, fent-se representar per qui vulgui, que nosaltres li cedim de tot cor aquest honor.

Algú ens dirà que la aïcció està relacionada amb el manteniment de l'ordre públic. Es un sofisme com qualsevol altre. Poden originar-se desordres als braus amb la presència d'un president delegat per l'autoritat com amb un nomenat per una societat de tècnics a l'estil dels àrbitres de futbol o de la boxa. En cap altra mena d'espectacle hi ha una presidència oficial i no obstant, moltes vegades la força pública ha hagut d'intervenir amb energia.

Hi ha finalment una qüestió de dignitat, que és el que no hem compres mai com l'autoritat governativa d'Espanya no ha volgut veure. Els insults, les paraules grolleres que en la gran excitació fa aixecar les multituds a les places de braus contra els possibles errors o condescendències d'un president... que és tot el representant d'una autoritat, són admesos com si res.

Heus ací una cosa que ens ha fet rodar sempre el cap, però que francament, no voldríem haver de saber què passa a qualsevol plaça, amb un president, de cursa que portés la representació d'un ministre de la Generalitat.

LES FALLES DEL DOGMA CATOLIC

Tot analitzant l'Encíclica "Rerum Novarum"

Seguint el nostre examen analític de l'Encíclica de Lleó XIII, ens aturem a l'apartat D), el qual tracta dels *Postulados de la Doctrina Social Cristiana*.

El primer punt diu: «No és possible la igualtat dels homes en la societat civil; en ella hi ha desigualtats de talent, d'enginy, de salut, de força i, consegüentment, de fortuna.» De manera, doncs, que el malastruc que per raons congènites o accidentals es troba en inferioritat de talent, d'enginy, de salut o de força, fatal-

ment està destinat a sojornar tota la vida en un pla de manifesta inferioritat respecte als altres homes, els seus germans. La divinitat «puríssima» i «perfectíssima» pot així mateix condemnar, abans de néixer, un ésser el qual no té cap culpa que el portin al món. Ultra això, el vicari de Jesucrist dona peu al reconeixement de «la raó de la força» predicant l'esmentada premissa. I es justifica d'aquelles monstruositats dient que la societat necessita facultats i oficis di-

versos als quals hi empeny la diversitat de fortunes.

Mes no té en compte l'autor de l'Encíclica, que hi ha treballs que són efectuats per individus mancats de salut, o de forces insuficients, els quals individus es troben junyits inhumanament a un constant martiri homicida.

La doctrina social cristiana fou concebuda per qui mai no hagué treballat i que ni tan sols havia vist de lluny els dolors del treball.

Encara, en el punt tercer, manifesta que no és possible suprimir el treball corporal ni els sofriments, car són l'expiació del pecat. ¿Quin pecat i de qui? L'alta burgesia, el gran Capital que mai no ha humitejat un mocador amb la suor del treball, ¿no ha comès doncs mai cap pecat? ¿Ni tota la clerecia masculina o femenina?

Recalca després, que els qui prometen al poble la igualtat o la supressió del treball, l'enganyen. ¿Es que algú que posseeixi la més mínima quantitat de massa encefàlica s'atrevirà a fer com els catòlics quan prometen un paradís venturós més enllà de la mort? Ningú, cap treballador faria cas de qui li prediqués una vida plètòrica de benaurances i exempta de treball. Sols els qui hom vulgarment anomena «llanuts» poden donar crèdit a les falàcies i inverossímils doctrines de la religió catòlica.

D'ací ve, doncs, el gran interès a mantenir l'ensenyament catòlic a les escoles. L'esperit dútil de l'infant en el període de la seva formació es presta a l'emmotllament de la voluntat aliena. Sota els prejudicis de les amenaces ultraterrenals, l'infant és batejat a l'acte de la seva vinguda al món. Passa a l'escola, on sota la influència de perills i càstigs imaginaris es troba subjugat a les pràctiques religioses fins arribar al fastuós dia de «la primera comunió». Després, si aquell infant no s'ha enfranquit dels conceptes que a tall de grillons duu arrapats en el seu subconscient, arriba el moment d'ajuntar-se a l'estimada, i també ha d'acudir a l'església. I successivament, tots els actes de la seva vida esdevenen controlats pel poder religiós. Adhuc l'instant suprem del traspàs definitiu, de l'extinció de la vida, el troba front a front a les terrorífiques amenaces que amorosament sap administrar-li el sacerdot.

Aquesta jerarquia no fóra pas possible si la teocràcia no tingués la seva secular organització. Aquesta influència que pesa sobre l'individu no hauria estat mai viable si no s'hagués colgat la llavor en el fons de l'ànima infantil. Llavor que ha anat fructificant i que el professor, el clergue i els pares «llanuts» han tingut cura que prengué ufana.

La crosta abjecta s'anteposa a les realitats humanes. El fanatisme fa insensibles els cors fa endurits per un aferrat materialisme. A l'ombra del Bé fa aixopluguen totes les falsedats, totes les hipocresies i totes les baixes passions de l'individu.

JOAN BERTRAN.

INTENCIONS

DE LA GARROTADA I DEL LLIBRE

Aquest minyó me l'acaben de presentar. D'ofici pescador, és un xicot alt, cepat, fort, de front obert, de mirada audaç, de riure simpàtic. Aquest minyó és republicà, bon republicà. Bon republicà vol dir dels que no ho són des de les quatre de la tarde del 14 d'abril de 1931.

Aquest minyó ve sovint a la casa que aquests dies d'agost — pagant un lloguer, s'entén — és meua i dels meus amics.

Aquest minyó és un impulsiu, un apassionat. Aquest minyó diu sovint: —Per arreglar-ho tot, no hi ha com les garrotades.

I jo, fins a cert punt, li dono la raó. Jo també, com ell, sóc amic de les garrotades. Crec, però, que hi han algunes coses que no es solucionen a garrotades. Crec que hi han altres armes que el garrot: el llibre, com exemple. La garrotada com únic sistema és un mal sistema. Al poble hi han odís, rancúnies, enveges: residus del caciquisme, llavor de caciquisme. Els republicans estan fraccionats, els del casinet de dalt no poden veure els del casinet de baix. Mentrestant les dretes s'uneixen, i en unir-se esdevenen fortes. Cosa llastimosa — y vergonyosa — que amb República les esquerres s'afebleixin i les dretes puguin creure's amb probabilitats. Tot gràcies a la rancúnia, als odís personals, a les baixes passions. Un xic més de cultura, un xic més d'intel·ligència i menys garrotada podrien remeiar aquest estat de coses. Perquè es dóna el cas que les dretes ja no tenen cap por de la garrotada: saben que es tracta d'una garrotada purament nominal, d'una garrotada que no passa d'amenaça, d'una garrotada que sempre queda enlaire. Per tant, la tàctica ja no té cap eficàcia.

Podria tenir-ne, en canvi, la de la cultura. Com més culte és un poble, més lliure. I més digne de la llibertat. El llibre ha estat sempre un arma formidable. Contra ella res no pogueren les pistoles de Martínez Anido ni els sabres de Primo de Rivera. Però en aquest poble...

Però en aquest poble, d'essència eminentment liberal, obert cara a la mar, que és la civilització, no ha pogut viure una biblioteca. Es reuniren uns quants amics, uns quants homes de bona voluntat que veritablement estimaven — d'una manera noble, d'una manera intel·ligent — el poble on vivien. I pensaren crear una biblioteca, dotar el poble d'una biblioteca. Era en temps de la dictadura, quan tot-hom callava, quan sols parlaven els llibres. Era en aquells temps en què l'obra més revolucionària no la feien

els garrots — que gaudien de la tranquil·litat i els bons aliments — sinó els llibres, que eren perseguits amb odi pels cursis i els analfabets de la dictadura.

Els amics, els bons companys, els que veritablement demostraren estimar el poble, començaren la tasca amb fe, amb passió, amb entusiasme. Llogaren una casa, la moblaren amb gust i discreció; donaren tots els seus llibres; posaren una biblioteca.

I es sentiren justament satisfets de

la seva obra. Però passaren els dies. I els joves del poble no anaren a la biblioteca. No tenien temps: havien d'anar al futbol, al cafè, a la taverna. I els llibres esperaven, esperaven sempre. Encara esperen.

I avui, al poble els joves republicans no llegeixen llibres ni gairebé diaris; perden llastimosament el temps insultant-se, amb gran satisfacció de la gent de la Lliga i de la difunta Unió Patriòtica, que ha anat a engruixir les fileres negres de rancor de la Lliga; el casinet de dalt fa la guerra al de baix; triomfen els homes i no les idees; juguen a vure qui és més republicà; hi ha un ambient tèrbol i mesquí d'odís, d'enveges, d'incomprensió...

Els llibres esperen.

LLUÍS CAPDEVILA

—Els monàrquics han repartit unes esqueles anunciant la mort de la República per al dia 27 del mes passat.

—Doncs, com és que no s'ha morit?

—Perquè brams d'ase no pugen al cel.

El peix gros i el peix petit

La República acaba de dictar una llei de «vagos». Molt bé. Fa segles que a tots els països del món hauria de regir una llei com aquesta. La vagoositat és una nafra històrica. Per dropos i indolents els pobles primitius, preferien ésser pastors nòmades que rabassar terres incultes. I d'aquí ve l'existència de deserts — Sahara, Líbia, Gobi — que ocupen llocs d'incalculable riquesa en eres remotes. La droperia és hipòcrita i perfidiosa. Ha inventat cinquanta mil maneres de disfressar-se per tal d'aparèixer honorable i enredar la gent. De mica en mica, hom ha arribat a creure més honorífic vagar que treballar. Ha durat molt temps que pel fet d'ésser un treballador, us podia ésser denegada la mà de la noia que estimàveu. En canvi dir d'un pretendent «que es passeja i no fa res», en opinió d'algú, equivalia a la màxima executòria.

La República ha dictat una llei repressiva de l'ociositat parasitària: ¡Visca la República que dicta lleis així!... Ara bé. Permeteu-me, amb tots els respectes: ¿comprendran l'eficàcia repressiva d'aquesta llei tots, absolutament tots, els que viuen amb l'esquena dreta, i s'engreixen amb la suor dels altres?

Em temo molt que no. D'ençà del 14 d'abril, el poble veu com perduren i s'aguanten moltes irritants desigualtats socials i econòmiques, que fa molt de temps que haurien d'ésser incinerades i aventades les cendres. El poble, femolenc i desvalgut, mancat de pa i de feina, contempla com els privilegiats de la fortuna — que res no han fet ni faran mai per a merèixer els seus privilegis — continuen vivint bé en magnífiques residències, mentre la massa popular mena una vida arrossegada. I tot just aquests éssers inactius, eixorçs, que res no produeixen, acostumen a ésser els que més pesen en les càrregues que graviten damunt del poble treballador.

Bé, que es persegueixin enèrgicament i sense paliatius els vagabunds, els captaires d'ofici, els vividors de timba i de bordell, els falsos esgarrats, els innobles «macreaux». Tot això està perfectament. Cal, però, tenir en compte que el cens total de tota la nostra «Cort dels Miracles» només significa una part — no pas la més nombrosa ni la més cara — dels desvagats que xuclen la sang del país sota la República, com la xuclaven sota la monarquia.

No vull fer de demagog. Així m'estaré de dir, encara que ho pensi, que la llei de «vagos» hauria de començar a surtir els seus efectes pels concurrents a les peixeres dels cercles aristocràtics; pels cardenals, bisbes i canonges, tan inútils amb les seves faldilles i randes de preu; pels espe-

culadors de Banca i Borsa; pels talladors de cupons; pels usurers grossos i petits; pels propietaris insaciabls; pels consellers d'alts monopolis i consorcis fantàstics, etc., etc. Deixem tota aquesta gent, per ara, que ja els vindrà llur. Deixeu-los que expremen la riquesa pública, taronja que el millor dia es tornarà amarga. Que s'esplaiïn amb llurs maturranguetes i amistançades, tan parasitàries com ells, els especuladors de les finances, els generals «del rei» en reserva forçosa i els pastors d'ànimes de càntir. No anem de pressa a sacsejar l'arbre, que la fruita podrida caurà tota sola.

No cal ésser veí de cap barri xinès ni dormir sota els ponts o a les cunetes dels camins per caure moralment de ple dintre l'esperit de la llei de «vagos». Hi ha molts d'aquests que no capten, ni aixequen morts, ni trafiquen amb blanques, ni furten, ni atraquen. Per contra, alternen amb la gent com cal i se'ls veu ben vestits, ben peixats. Fins molts d'ells tenen una vasta il·lustració i han cursat carrera. Ni una cosa ni l'altra no impedeixen que cobrin, a pes d'or, un treball que no executen.

Si reviséssim la nòmina de les grans Companyies — i no parlem de l'administració pública! — trobaríem molta gent d'aquesta. En temps de la monarquia, els ministres i els direc-

El senyor Esteve

Gràcies a Déu que amb la Llei de «Vagos» no hi hauran tants de pobres, puix jo amb el bon cor que tinc ja em veia a la misèria.

tors generals, havien curat d'incrustar els seus protegits, fos allà on fos. I sota la República, romanen tranquil·lament als seus llocs, vivint com a senyors mentre els homes del 14 d'abril, veuen els seus rengles aclarits pel desesper i per la gana. Sabem d'una poderosíssima organització intervinguda per l'Estat, que compta per milers els homes que actuen gairebé de sol a sol, en un treball arriscat i fadigosíssim, a canvi de remuneracions exígies, impròpies d'un país civilitzat. I aquests homes, que no poden viure amb el que guanyen, mancats d'aquella interior satisfacció que esmenten les ordenances militars, malcontents i protestataris, tenen diàriament, en les seves mans, la vida de centenars de milers de ciutadans, aliens per complet a les diferències entre aquells homes i llurs directors. I també sabem de bona tinta que en el pressupost de despeses d'aquesta mateixa organització — que refusa als de baix les més elementals millores emparant-se en que no les pot atendre—figura una atapeïda xarxa de senyors que ningú no coneix ni ha vist mai en cap oficina ni Comissió de servei, els quals per no fer res—delicte que pena la llei de «vagos»—perceben sous fabulosos, que fins i tot els són duts a casa seva perquè no s'hagin de molestar... I ultra aquests centenars de càrrecs, completament innecessaris, atorgats per recomanació al ministre que havia fet els ulls grossos davant qualsevol irregularitat...

Aquesta organització, avui està en pla d'economies. Comença per regatejar als seus subalterns una misèrrima puja de jornals. Alhora estalvia el material, simplifica les maniobres, dosifica el combustible... No hi fa res que tots aquests estalvis provoquin un dia una catàstrofe esgarrifosa. Primer que tot cal que els ingressos de taquilla i les subvencions de l'Estat cobreixin els sous, gratificacions i «plusos» dels que van de tant en tant a l'oficina perquè no sigui dit, i dels que no hi han posat mai els peus...

La llei de vagància ha entrat en vigor. Endavant les atxes! No planeu ningú que es faci mereixedor de les sancions que determinin. Però no estaria de sobres que una revisió a fons de les nòmines que paga l'Estat i els organismes que recolza, posés de manifest qui són els homes de coll planxat i vestit a la moda que hi figuren sense rendir cap utilitat. I un cop descoberts i identificats, obligar-los a que es defensin el sou treballant com uns homes i—si s'hi neguen—trametre'ls allà on siguin tramesos els vagabunds, els hampons, els «macreaux». Viure d'una dona o viure del país són delictes sinònims. I els «macreaux» del pressupost són peixos grossos que no hem de permetre que es mengin els petits.

J. M. FRANCES

SANITAT

La campanya del doctor Dencàs, des de la seva Conselleria de la Generalitat, a favor de la sanitat dels productes alimentosos, ha sonat com una gran campanada per tot Catalunya. Els uns, en sentir-la, han restat esmaperduts. Els altres, la immensa majoria del poble, han aplaudit i aplaudeixen de tot cor.

Jo crec, però, que aquesta campanya hauria de servir-nos com d'un toc d'atenció, per a tothom, puix si és portada a fons, hi haurem de veure tots els catalans. La raó és senzilla: Catalunya està bruta i, en punt a la higiene i sanitat, tot està per fer; tots nosaltres hi tenim responsabilitat, i si volem netejar-la, ens cal aportar el nostre treball i el nostre esforç.

Tenim tota la raó per avergonyir tots aquells que ens governaren, o ens desgovernaren, per l'estat d'incondícia i d'incultura en què mantingueren el nostre poble. Però serà millor que procurem no incórrer en la mateixa responsabilitat davant la Pàtria. A hores d'ara, hi hauria ja d'haver a cada llogarret, a cada vila, a cada ciutat, i a cada barri, un Comitè nostre de sanitat i condícia públiques. En aquest punt, sense la col·laboració de tots,

seria ben poca cosa el que poguéss fer el Govern de la Generalitat.

A la ruralia, hi ha dues tasques que urgeixen i que, realitzades, resol·drien en gran part el problema de la sanitat i farien canviar l'aspecte de moltes poblacions que, fastigoses avui, esdevindrien atractives. La una és procurar que en tots els pobles hi hagi aigua viva i potable; l'altra, acondicionar els femers.

En primer lloc, caldria que aquells Comitès que proposo s'imposessin la tasca de convèncer la gent, tasca ben fàcil, puix és un fet que on no hi ha aigua pura per beure, el tifus és endèmic, i no ha d'ésser molt costós convèncer les poblacions que estan en perill d'un desastre; i, amb referència als femers, tampoc no ha d'ésser gens difícil convèncer els pagesos, a base de quatre explicacions sobre la teoria dels adobs, ja que perden diners en no tenir els femers acondicionats com cal. En estar aquests descoberts, en ploure es mullen, es renten, es dissipen. Perden, dissolts, com a sals que són, en l'aigua de la pluja, els seus millors elements fertilitzants.

Desgraciadament hi ha alguns pobles a Catalunya als quals portar ai-

gua viva serà molt difícil, però també és cert que molts, la gran majoria, no la tenen perquè no volen; per deixadesa o per gasiveria. En tots aquests pobles que beuen aigües de pous o de cisternes — i és admirable que aquestes aigües no estiguin infectades sempre—hi veureu que, la majoria de les vegades, per a resoldre el problema bastaria portar les aigües d'una font o fer un pou amb un minat i instal·lar-hi un motor. De vegades, això hom ho ha fet per a regar i no ho ha sabut fer el poble per a beure! Al Penedès hi ha una vila d'aigües per beure molt escasses, i al seu voltant hi ha bastants motors per a regar. Al cor del Vallès hi ha una vileta a la qual molts anys fa estralls el tifus, segurament perquè la gent beu aigües de pou, aigües infectables fàcilment pels cànctirs i galledes o per la pols que hi cau, i en passar per allà tot són sorolls de pistonades dels motors que treuen aigua d'aquesta que va rajant!

I per tal de tenir els femers ben acondicionats, tapats de manera que les mosques no hi puguin posar llurs larves, ni els sucus pestilents rajar per terra, ni ofendre la vista, l'olfacte i la salut, tenir les solls, els estables i galliners ben disposats i nets, no és pas cosa de fer desproporcionades despeses. Però, què diable! Cal pensar i cal fer-ho pensar a la nostra gent que, amb això, ultra la salut i el bon aspecte que hi guanyarien (ço que en vistes al turisme té un interès que no és tampoc gra de bolla), hi ha molt més que podríem retreure, fins en sentit de negoci, hi sortiria tothom guanyant. Ja he dit allò de les pèrdues d'elements fertilitzants dels femers en mullar-se i rentar-se amb les pluges. Seria interessant que algú calculés i ens digués l'equivalent amb quintars de *guano*. Els nostres pagesos s'esgarrifarien de veure com es tiren milers de sacs de *guano* al riu. Però hi ha més: amb aquesta obra sanejadora evitariem, si no del tot, en part, aquestes epidèmies, que són vergonya per a nosaltres, càstig per als pagesos i minva del patrimoni nacional, del bestiar i de l'aviram.

Companys d'Esquerra: Heus ací una bella tasca a fer per tot Catalunya. Cadascú a casa seva amb l'exemple i, fora de casa, predicant-ho amb tot el cor i, des dels càrrecs de responsabilitat — principalment des dels Ajuntaments — portant-ho a realització, podem entre tots fer sana i bella la nostra Catalunya.

ALBERT SANS

¿Prosperitat?

¡El macàbric símbol, que amenassa tot el món, l'avenç del qual s'ha de frenar!

De tal pare, tal fill. I aquesta vegada el fill al qual fem referència és José Antonio Primo de Rivera.

Sembla que aquest pobre minyó vol ésser el cap dels feixistes espanyols, l'Hitler de la terra de Maria Santíssima: un Hitler tan ruc i tan malapinta com el d'Alemanya.

Si és veritat allò de «de tal pare tal fill», ja anem bé, puix el feixisme espanyol serà una cosa tan còmica i grotesca com ho fou la dictadura.

BATALLADES DE TOT ARREU

La invasió d'Austria

Cada dia un nou rumor sensacional respecte Austria. Ahir, que Itàlia volia repartir-se-la. Avui, que Itàlia ha evitat que l'envaeixin pel cantó de Baviera. Aquesta segona sospita té més fonament que l'altra, perquè el nacional-socialisme és guerrer amb ànima de pirata. La invasió d'Austria és un dels projectes que alenta Rosenberg, vertader ministre d'Estat del Reich — Von Neurath és sols la figura decorativa... Es clar que no entrarien a Austria els exèrcits de la Reichswehr. No faria cap falta la seva intervenció, i, encara, potser el veritable exèrcit alemany s'hi oposaria per creure's desplaçat de les seves atribucions. Però atacar Austria és tasca fàcil, car el seu exèrcit es redueix a 20.000 homes, que no podrien, en un moment donat, concentrar-se a Salzburg o en Tirol, desenant els territoris que guarnixen. Veritat que existeixen, a Austria, els «heimwekren» i el «front patriòtic», congregat, des de fa poc, a l'entorn de Dollfuss. Però, per a contenir una acció exterior, Austria solament podria comptar amb els seus 20.000 soldats. Si els irruptors podien travessar la frontera, no hi ha pas cap dubte que el triomf seria per a ells... perquè els «nazis» alemanys compten amb les defeccions que es produïren en el «front patriòtic», en la «Heimwehr» — que no en va ésser instruïda per un racista alemany — i inclús en la Policia i l'Exèrcit. Amb la fi de provocar una escisió entre els austriacs partidaris de la independència nacional i els adherits a l'hitlerisme, s'ha realitzat una intensa tasca d'espionatge i de corrupció en aquests darrers temps. Dollfuss ha pecat de feble amb els nacional-socialistes. Anys i anys s'ha tolerat que Habicht — el retrat del qual encapçala aquesta informació — diputat alemany, exercís a Austria el càrrec d'Inspector general del partit «nazi», amb àmplies facultats i recursos econòmics en gran escala. A les seves ordres actuaven centenars d'agitadors racistes, tots alemanys, i d'altres, austriacs de nacionalitat, però hitlerians de cap a peus. Ha estat fins fa poc que Dollfuss s'ha donat compte del perill i resolgué netejar el país d'estrangers conreadors de la discrepància, als quals acompanyaren, en sortir d'Austria, milers de naturals del país, lliurats en cos i ànima a la causa nacional-socialista. Amb aquests elements, han format els directius nacional-socialistes la dita «legió austriaca», instruïda i manada per compatriotes seus, però on intervenen, també, alemanys especialitzats en guerres irregulars. La legió consta de 8.000 homes, equipats, armats i municionats excel·lentment. Alguns d'aquests milers maniobren diàriament en les fronteres austriacques, i la resta roman en les casernes sotmesa a la mateixa vida disciplinària de l'exèrcit alemany. ¿Amb quin objecte, si no fos amb el d'una possible invasió, pagaria l'Estat alemany la subsistència d'aquests milers d'austriacs? Els documents publicats pels «Reichspost» han posat de manifest que el paper de la «legió austriaca» era el d'entrar en el país per a enderrocar el Govern Dollfuss i substituir-lo per un Gabinet hitlerià que tindria per cap principal l'intrigant i bel·licós Habicht, i per canceller nominal l'austriac Prokoch... Si és cert que Itàlia ha malbaratat aquest intent — cosa que sembla segura — el major benefici no l'ha fet a Austria, sinó a la mateixa Alemanya. D'una aventura com aquesta, el Tercer Reich no n'haguera sortit pas...

Els estudiants de Cuba

El poble de Cuba ha enderrocat un dictador, i la seva alegria s'ha desbordat per carrers, ciutats, camps i pels llocs més ignorats del seu territori. I no cal oblidar que els estudiants i els obrers han estat, durant el període dictatorial de Machado, la carn de lluita i de sofriment, la carn silenciosa i valenta acrobil·lada per les baionetes del dictador... La negra crònica està encara massa viva perquè se la vulgui fer oblidar: un gest de rebeldia era ofegat amb sang. Els estudiants i els obrers liberals eren portat, la majoria de vegades, fins al mar, se'ls feia entrar en les aigües i, llavors, per l'espatlla, es disparava damunt d'ells... Els taurons posaven fi aleshores a l'obra assassina del dictador. Això no pot oblidar-se, i ara és precís que siguin escoltats els obrers i els estudiants. Es precis, perquè ells representen el triomf de la revolució. S'ha constituït un directori estudiantil, i en el seu manifest demanen un Govern que acabi l'obra per ells començada... ¿Què farà Cèspe, el nou President? No pot contestar estil Machado. Però, home de tacte polític, és de creure que procurarà donar satisfacció als qui portaren l'enderrocament de Machado. No fer-ho així equivaldria a la decepció d'aquells obrers i aquells estudiants, i a això no hi té cap dret Cèspe...

Les experiències de Roosevelt

No pot negar-se que les experiències de Roosevelt són objecte, a tot el món, de discussions, al pas de les quals surt el President nordamericà declarant que els Estats Units, després d'una època difícilíssima, ha emprès el seu camí de redreçament definitiu. I, al mateix temps, Roosevelt ha vingut a dir quin és l'objectiu final del seu programa econòmic: anihilar els grans trusts, en nom d'una concòrdia social entre tots els ciutadans. Aquesta tasca de Roosevelt presenta un viratge magnífic de la política americana, viratge donat pel President sense alterar per a res la carta fonamental de l'Estat. Perquè es donava el cas que les grans Empreses americanes creixien, creixien, i la seva preponderància acabava per enfrontar-se al mateix Estat. Doncs això, sota la presidència de Roosevelt s'ha d'acabar, i cap aquest costat van dirigits els esforços del general Johnson, lloctinent de Roosevelt. I si aquesta política troba dificultats als Estats Units, no és menys el pànic a França i Anglaterra, on temen que a no tardar s'empenqui, per part de Nordamèrica, una competència comercial sols comparable a la que es prepara en la qüestió dels armaments. La tenacitat de Roosevelt de redreçar el seu país és vist amb por per Europa — per certs països d'Europa —, i no cal dir que això constituirà un dels punts més interessants de l'economia capitalista que encara governa el món...

Entre feixistes

Hitler i Mussolini acabaran per renyir. Acabaran per renyir perquè dos galls dins un mateix galliner sempre s'acaba amb tragèdia. Ara mateix, el «signor» Giovanucci, feixista fins el moll dels ossos, ha publicat un article en el qual examina les pretensions hitlerianes en l'hora actual. El «signor», gran amic dels nacional-socialistes quan aquests pretenien el Poder — amic perquè el racisme venia a ésser una imitació dels feixos — ara no amaga les seves temences que Hitler i la Itàlia no s'arribin a entendre mai. Creia Giovanucci que, triomfador el nacional-socialisme, Itàlia rebria un reforç considerable en la seva política exterior. Però la realitat ha estat tota una altra, puix Hitler, creient, potser, que Europa és una continuació d'Alemanya, s'ha entestat a anexionar-se Austria, i aquesta aneició no li convé de cap manera a Itàlia, que també vol atreure's el país austríac per així tenir un amic a l'Europa central. Això el «signor» Giovanucci ho diu en el seu article, i com que la censura no hi ha tingut res a dir, pot suposar-se que aquest és el pensament general en les altes esferes mussolinesques. Acaba l'article dient que el «Deutschland uber alles» no és més que una cançó i que Hitler es perdrà pels seus excessos. Conformes, «signor» Giovanucci. I encara que amb mires interessades, és una de les vegades que un feixista ens ha semblat carregat de raó...

No vol semblar-se a Hitler

Charlot va contra Hitler. Charlot, aquesta humil persona que hem vist dormint en els bancs dels passeigs, aquell home del jaqué arrugat, el de les sabates grans i trencades, el del bastonet i el dels ulls espantats, es rebel·la contra Hitler, el seu imitador alemany. Aquest humil Charlot, que ha fet riure i plorar el món tantes vegades, llançarà una protesta contra el dictador d'Alemanya, dur amb els jueus pobres i condescendent i amic dels jueus que s'abriguen amb els milions que guarden en les seves caixes fortes. Però Charlot no farà cap manifest, no farà declaracions. Es manifestarà per mitjà de la tribuna més eficient que hi ha actualment al món: la del cinema. Per mitjà del cinema, Charlot ha realitzat tota una obra admirable d'amor als humils, i pel mateix conducte ell protestarà de la persecució, a Alemanya, dels jueus i dels homes liberals. Com serà aquesta protesta? Senzilla, simplista, com els films de Charlot, però d'un fons admirable... Charlot està fent un film. En ell hi ha una escena en la qual s'enfronta amb un retrat d'Hitler. Ja sabeu que els bigotis d'ambdós són molt semblants. En veure Charlot el retrat d'Hitler, fa un gest, un d'aquells gests incopiables i tan significatius de Charlot, s'abalança damunt una navalla d'afaitar, la pren... i es treu el seu famós bigoti! No es vol semblar a Hitler ni amb això! ¿Es senzill, veritat? Però cregueu que farà efecte...

IVISCA ANDORRA

**Cal posar fre a apetències immoderades :- Un poble per
Els homes de 1933, no poden viure sota jous eudà**

Per al dia 31 del mes que som, hom anuncia, a so de trompetes, les eleccions legislatives cridades a fer la felicitat de la Vall d'Andorra; aquesta Vall, fins avui, venia gaudint d'una llibertat que envejàvem molts dels que no som fills d'ella.

¿Quina garantia d'imparcialitat reuniran aquestes eleccions, fetes sota la presència coactiva dels gendarmes francesos? Cap. Allò que hom tracta de garantir és que el bisbe de la Seu d'Urgell faci—o es cregui fer—la seva omnímoda voluntat.

¿Sota tot aquest tripijoc s'hi amaguen doses d'una envergadura molt superior a les que la generalitat de la gent suposa? Tot inclina a creure que sí. Encara més. Tenim als dits fils molt interessants que ens permetran, potser, desfer la troca... No podem, però, ésser més explícits avui. Ens interessa no cridar l'atenció d'algú que està molt tranquil a casa seva.

Direm, però, que les circumstàn-

cies del moment han exacerbat apetits megalòmens i cobdícies subterrànies i que, tal vegada, Andorra, el seu plet i les seves eleccions, amb la terra invadida, no són altra cosa que un pretext per a suscitar conflictes a profit d'algú que s'està sota cortina. Quan sigui l'hora, LA CAMPANA DE GRACIA desemmascararà o calgui desemmascarar.

Andorra, petita com és, té dret a no ésser absorbida per ningú. S'ha fet, a través dels segles una personalitat ben seva. Ningú no és qui per a robar-la-hi. No tota la terra és l'Irak, ni els andorrans són siris. El principi wilsonià de l'autodeterminació dels pobles no pot llençar-se al recanvi dels mals endreços. Si alguna cosa cal reformar és l'anacronisme que significa la doble so' irania que dos senyors — civil l'un, eclesiàstic l'altre — exerceixen damunt del país.

La joventut andorrana, avui, no pot transigir amb la supervivència feudal

El paradís d'Andorra

que simbolitza el signe episcopal d'una crossa. El poder temporal dels papes va deixar d'existir sota l'empenta heroica de Garibaldi. No és cosa que a la Vall d'Andorra perduri el poder temporal del bisbe.

L'home de tot arreu, avui, vol ésser lliure i no pas tributari de ningú. S'han acabat, per sort, les cavalcades d'aquells reis que, en acabat, recompensaven els seus capitans amb les terres que robaven. L'home, i més l'home de camp i muntanya, com és, en general, l'andorrà pur, veu cada dia més proper el Sol de la Justícia. Aquesta Justícia vol dir la possessió dels fruits del seu treball, que no han de servir per a engrèixar cap amo. Els

GORRA LLIURE!

El petit té el mateix dret a la llibertat que un de gran
 Els feudals :- Les ànimes no les ajup cap gendarmeria

civil. Però no és admissible que un país laic accedeixi a ésser representat per un príncep de l'Església. S'imposa que sigui corregida aquesta anomalia quan més aviat millor. Calio haver-ho fet a temps, haver comprès en el moment oportú que Andorra és un tascó col·locat a la frontera i com a tal susceptible de crear dificultats i refrecs, d'aquells que hom sap com comencen però no com acaben. Deixar una zona estratègica així, sota la jurisdicció d'un adversari obligat de la República i de la Democràcia, constitueix un perill que només deixen de veure els cecs.

Cal tenir només en compte la situació tivant i difícil que es crearia a l'Espanya republicana si els homes del comandant Boulard anexionessin Andorra a França l'endemà de les eleccions, agafant pels cabells qualsevol pretext dels que mai no manquen. ¿A qui faria content això sinó als enemics de la República? ¿Pot

la mitra ésser una aliada sincera de la gorra frígia? No!

Els fets es succeeixen vertiginosament. Els que veiem i els que no veiem... Estarem a l'expectativa i arribarem allà on calgui arribar. Mentrestant, LA CAMPANA DE GRACIA tramet la seva simpatia més cordial als patriotes liberals d'Andorra i els diu: «Passi el que passi, salvaguardeu la vostra ànima republicana. A les ànimes no les ajup cap gendarmeria.»

Hem llegit a l'«A B C», l'infecte diari dels Pujol i els Marsillach: «La monarquia no puede venir en pie de guerra, sino para devolver la paz a España como en 1875, y como en 1875 no podía tener a nuestro juicio una efectividad fértil para el bien de España sin una renovación total de los métodos de Gobierno.»

Però, home, per a això no la necessitem. Altrament, que no es facin il·lusions els de l'«A B C»: la monarquia no tornarà de cap manera.

d'u-
pa-
enta
que
oder

és-
ngú.
ades
com-
les
més
n és,
cada
ficia.
essió
han
Els

andorrans no volen ésser serps de la gleva. I fan molt bé.

Fan molt bé de repugnar aquest patriarcalisme interessat que vol fer-los feliços i comença per ensenyar-los les ungles bon punt s'atreveixen a actuar i moure's com homes de llibertat. De fet, ni el Prefecte dels Pirineus ni el Pastor mitrat de l'Urgell, haurien d'imiscuir-se en la vida interior andorrana.

Sabem, però, quina cosa són els «drets» adquirits. I més quan qui els ha adquirit és una nació poderosa. No té encara la justícia estricta prou defensors per a imposar-se contra tot i contra tots. Transigim, doncs, amb la «protectora influència» francesa. Del mal, el més petit. Té un caràcter

«Andorra - Atraction»

El poble amb l'Esquerra

La consigna que avui serveix d'espantall per a combatre i desacreditar els actuals governants, i que es pot dir que és el plat fort de què es nodreixen les oposicions: el que les esquerres temen una nova consulta electoral. Coincideixen amb aquesta apreciació, les dretes, extremes dretes i extremes esquerres, o sigui tots els partits de l'oposició, començant pels tradicionalistes i acabant amb els de la F. A. I. La idea que el predomini de les esquerres té els dies comptats, es llançada als quatre vents, i fins en llurs propagandes es diu que tot depèn de les primeres eleccions que s'efectuïn.

Examinant detingudament el contingut ideològic i les intencions que animen els partits que avui estan enfront de la política predominant, n'hi ha prou perquè els ciutadans es formin una idea dels propòsits dels nostres adversaris. Però existeixen alguns antecedents que no fugen de la imaginació de la gran majoria del nostre poble, i a mesura que passa el temps anem descobrint certes coses que posen de manifest que existeix una conxorxa, una consigna vergonyant contra l'obra transformadora de les esquerres republicanes i contra l'esperit revolucionari que va fer triomfar la República.

Enfocant l'atenció vers el panorama actual de la política a Catalunya, observarem com als partits polítics que estan al marge del predomini i a certs sectors extremistes no els mou altra finalitat que la de desprestigiar els homes del Govern de Catalunya. Llegint «La Veu», «El Matí», «La Publicitat», la «Soli», etc., etc., hom es dona perfecte compte que aquests partits han deixat a segon terme els principis de llurs respectius idearis per a dedicar-se exclusivament i conjuntament a un sol objectiu: contra Esquerra Republicana de Catalunya.

Es evident que Esquerra Republicana de Catalunya, que ha assolit el predomini de la representació del nostre poble enfront d'altres partits de diferent ideari, hagi de topar constantment amb l'acció fiscalitzadora dels qui preconitzen altres solucions, però també és evident que una part de l'obra governamental que està realitzant Esquerra Republicana de Catalunya té un significat especial que està per sobre de les conveniències partidistes, perquè encarna els principis bàsics de l'ideari d'alguns partits que han declarat la guerra a mort als homes del Govern de Catalunya.

Catalanisme, República. Esquerrisme. Aquests són els lemes que aixecaren el cor del nostre poble i donaren el triomf als nostres ideals catalanistes d'esquerra. Aquests són els factors que han inspirat sempre les ini-

ciatives dels homes d'Esquerra Republicana de Catalunya, de franca i cordial adhesió amb l'obra legislativa esquerrana del govern de la República, d'inquebrantable correspondència amb el règim del poble, de lleial i constant fidelitat amb aquell, compromisos de catalanisme i de llibertat contret, davant l'opinió pública.

I bé, ¿què han fet mentrestant els nostres adversaris, que serveixi d'estímul i pugui mereixer l'afecte i confiança del poble? Criticar continuament, calumniar tothora els homes del Govern de Catalunya, no aportant idees noves o significant solucions factibles; sinó emprant un llenguatge difamatori que procedeix d'aquella escola de farsants de l'extinguit règim borbònic.

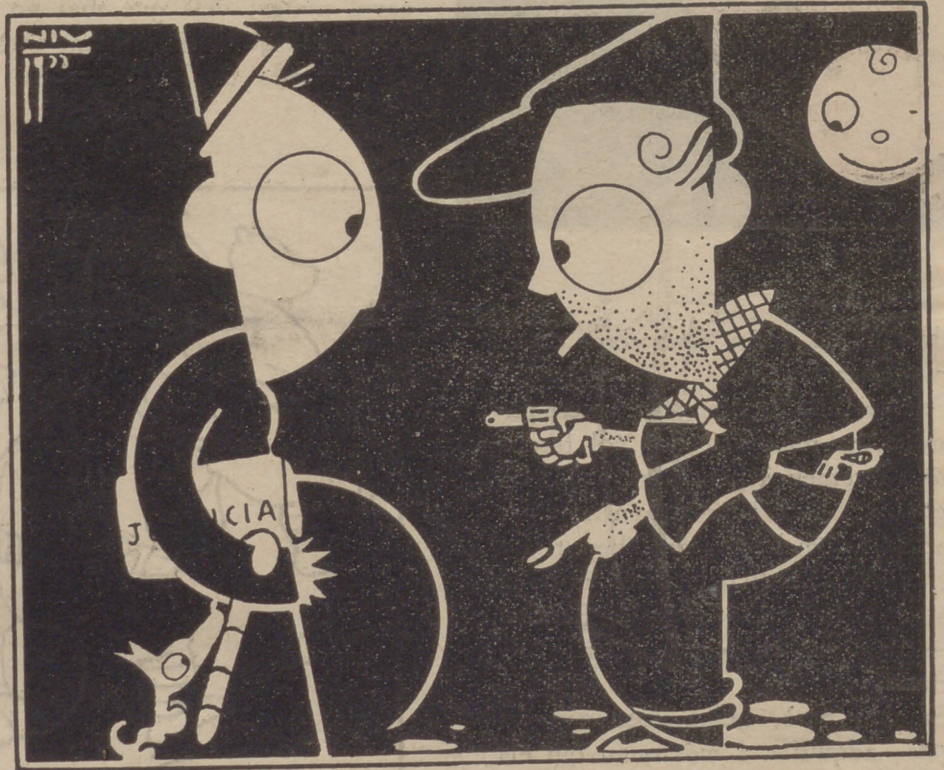
Quan els homes d'Esquerra Republicana de Catalunya, fent honor als principis esquerristes del nostre ideari, han resolt el problema del camp en un sentit democràtic i de justícia, i han procurat inspirar-se amb les normes socialitzants del Govern de la República, han estat titllats de demagògics, precisament per aquests que es diuen catalanistes d'esquerra, i continuament diuen que estan al costat del Govern Azaña. Quan per iniciativa de les Joventuts del nostre partit es va de cara a exterioritzar la idea d'aixecar l'esperit de ciutadania contra l'acció dissolvent i pertorbadora dels anarco-sindicalistes, per boca

d'aquests mateixos elements són tractats els dirigents de l'Esquerra de feixistes. Quan en una hora tan transcendental com la present, en què el Govern del nostre poble amb el Govern central han de legitimar el traspàs i valoració dels serveis de Catalunya; quan per respecte a la solemnitat d'aquests moments, hauria d'imposar-se un petit compàs d'espera que frenés les lluites de partit per a reconcentrar tota l'atenció a aquesta hora històrica de la vida de Catalunya, són els qui sempre s'han dit catalanistes els qui, amb més cruesa que mai, dirigeixen les fletxes contra el Govern de Catalunya.

No és la voluntat de procurar per la prosperitat del poble ni els anhels d'intensificar el triomf dels ideals catalanistes el que guia les actuacions d'aquests adversaris: és l'odi desmesurat, l'enveja, l'afany del predomini el que fa moure els nostres enemics. Ensorrar l'Esquerra, aquesta és la consigna; procurar pel retorn d'aquella política convencionalista, d'estira i arronça, tan a propòsit per als governants ineptes i farsants.

Als detractors de l'Esquerra els manquen col·laboradors que directament i indirectament els ajuden en l'obra de difamació i de sabotatge contra la República; n'hi ha molts que no poden ni saben aclimentar-se en un règim de llibertat i de democràcia. Esquerra Republicana de Catalunya en té prou amb comptar amb la confiança del poble.

U. C. SIXTO

On anirem a parar si seguim d'aquesta manera

- Mans enlaire i doneu-me la cartera.
- Quina?...
- La de justícia.

UN FET DIVERS

Mateu-lo, que ha robat un pa!

No es pot negar que l'audàcia extremada dels malfactors i el ferotgisme de llurs situacions als carrers de Barcelona, ha depassat els límits del fet divers que ordinàriament es produeix a les urbs populozes.

El que en podríem dir delictes menors, petits robatoris, baralles, agressions per ressentiments entre particulars i altres infraccions de les lleis de seguretat, no es podran evitar fins i tant no es modifiqui radicalment l'estructura social que regeix actualment, substituint-la per un altre règim més just i més moral.

El que ja no sembla tan inevitable, precisament perquè es tracta de casos extraordinaris de delinqüència apallissament d'un atracador a mà armada executats per homes sense escrúpols de cap mena, i els atemptats que s'anomenen socials, quan no són altra cosa que l'expressió d'un fanatisme i d'una selvatgeria incompatibles amb totes les ideologies.

Davant d'aquests fets, es justifica la reacció violenta dels ciutadans impel·lits per l'instint de defensa; molt més quan hom té la sensació que les autoritats es declaren impotents per

a evitar la repetició d'aqueixos brutals atacs al dret de gents.

La detenció i fins el momentani apallissament d'un atracador a mà armada o d'un assassí, sempre serà ben vist per tothom mentrestant no estigui garantida la seguretat ciutadana per l'autoritat governativa; però d'això als excessos que per part de gent irresponsable s'han comés aquests dies amb infeliços malfactors de menor quantia, hi va molta diferència.

Molts botiguerets que en sentir un tret o veure un home córrer amb una pistola a la mà, haurien fugit esverats, s'han sentit valents i venjatius fins a la crueltat quan entre mitja dotzena han pogut atrapar un descuider inofensiu que impulsat per la misèria ha robat unes fruites o un grapat de calderilla.

Això ens recorda el crit d'alarma d'aquells menestrals del segle passat, tan aferrats al dogma de la propietat privada, que en sorprendre un mort de gana apoderant-se del primer que podia abastar per tal de satisfer la seva necessitat, l'empaitaven cridant:

—Mateu-lo, que ha robat un pa!

També és molt conegut l'episodi d'aquells botiguers de robes que sortiren de llurs cases empunyant agressivament la mitja-cana per a empaïtar un lladre, i resultava que tots tenien l'instrument de medir mancat d'exactitud.

Si tenim per bàrbara la famosa i bíblica Llei del Talió, que semblava justa perquè volia cobrar-se «ull per ull»... ¿com no ha de semblar-nos incivil la represàlia d'uns ciutadans que per a castigar el robatori d'unes fruites valorades escassament en dos o tres rals, descarreguin les seves iras contra el malfactor — de vegades ocasional — fins a deixar-lo esborrat i en alguns casos en perill de mort?

Sortosament no trigarem gaire a tenir traspassat del tot el servei d'Ordre Públic, la qual cosa permetrà reorganitzar la policia de manera eficient i reduir la criminalitat als límits ordinaris. Del contrari, podríem arribar a veure la ciutat convertida en una sucursal d'aquells Estats americans on s'aplica la llei de Lynch amb la mateixa indiferència que les Ordenances municipals.

ENRIC TUBAU

A ANDORRA

Muntanya amunt, a mig cel,
una vall esclata a riure.
Salut, Andorra rebel,
has d'ésser lliure.

Trenca l'anell pastoral
i la mitra que et domina
car tot l'esperit del mal
viu sota sa purpurina.

Espolsa tot el passat
i fes-ne la gran foguera
de la teva llibertat
que la foscor faci entera!

El príncep ensotanat
i carregat de vilesa
al teu damunt ha engegat
la policia francesa,

i ell, desde la Seu d'Urgell
et tracta com a captiva
i et lleva la pell
i et xucla la sang viva.

En nom de Déu i la creu
et claven de peus i braços
aquests prínceps de la Seu
que quasi esclaten de grassos;

que no són del teu país,
que no et senten cap volença
que et parlen d'un paradís
i es cobren la recompensa.

Treu-te aquest pes del damunt
i esclata a riure
a mig cel, muntanya amunt,
lliure, ben lliure!

SALVADOR PERARNAU.

—Ja se'ho emporten tot, Pares?

—Sí, només ens deixem les parets de la casa.

Il etait un petit navire...

Un passatger insospitat del "Ciudad de Cádiz"

No sabeu qui és? Doncs és Raposo, personatge principal de «La Reliquia», d'Eça de Queiroç. Aquell que va fer malbé el sanejat negoci de vendre estelles de la vera-creu, i claus dels que perforaren mans i peus a Nostre Senyor. Bon punt s'hagué despatxat sis o set torres i va haver eixugat totes les fonts públiques de Portugal, omplint ampolletes d'aigua del Jordà, el negoci se'n va anar en orris. El Gremi de venedors de relíquies va perseguir-lo criminalment perquè li passava la mà per la cara!

Suara, Eça de Queiroç, que passa els estius al Cel i els hiverns a l'infern, va assabentar-se que sortia una moto-nau a fer una cursa mediterrània. I volgué ésser-hi representat. Va furgar en l'armari de les seves creacions més reeixides i va descobrir Raposo, que dormia damunt la famosa camisa de dona que va dur de Terra Santa... Li va dir del que es tractava, i l'altre va sentir un formigueig d'aventura, tan fort com aquell altre formigueig que li feia la seva amigueta quan li furgava l'orella amb la punta de la llengua. I l'esperit de Raposo va embarcar-se al «Ciudad de Cádiz».

¿Qui, sinó Raposo, pot haver inspirat aquestes ratlles d'«El Eco Franciscano», que semblen del Negrón, aquell capellà que mantenia «querides» i usurpava fortunes per a elles?

Llegiu, si us plau:

«La nostra sorpresa fou gran, puix tots creiem que aquesta excursió era completament laica, i com és de suposar, teníem els nostres prejudicis contra ells, però, per la gràcia de Déu hem quedat defraudats sobre aquest particular, de la qual cosa ens alegrem.»

Si coneixeu l'escena de Raposo amb l'anglès, que l'apallissa perquè està guaitant pel forat del pany les nuses de la seva filla, escena que ell transforma, en descriure-la a la seva devota tia, en una descomunal batalla contra un pervers protestant, trobareu molt lògic ço que segueix:

«Al Sant Calvari hem vist com un grup de joves, postrats, ploraven a llàgrima viva; en aquest moment arribava allà la processó, la qual fan els religiosos del Sant Sepulcre tots els dies; s'apropà a ells un religiós, perquè deixessin lloc, i ells digueren: «Pare, per Déu, deixeu-nos que desfoguem les nostres penes!»

Associeu aquesta versió amb la versió autèntica del que feia Raposo a Terra Santa i la trobareu més bona que el xocolata amb melindros. I això no és tot. Hi ha més:

«Acabada la Santa Missa, s'apropà un jove i ens digué: «Pare, encara hi ha fe a Espanya, i mentre n'hi hagi (que serà sempre) res no podran con-

tra ella les persecucions; la poden combatre, però guanyar-la, això mai!» Aquest jove, quan entrà a Jerusalem, no era que diguem del millor; però en visitar els Sants Llocs, el Senyor féu d'ell un altre home.»

I si hagués estat una senyora?... No reproduïm l'article sencer perquè és innecessari. Tota la hipocresia i untuositat que respira, ja són, perfectament expressats, en l'obra mestra d'Eça de Queiroç.

Es per això que no ens dol que el Govern de la República hagi subencionat aquest petiple «marítim-(t)ultural». El fet que hagi servit perquè el gran Eça desplaçés un dels seus millors personatges justifica la inversió dels cabals.

Llàstima que el doctor Tópsius no hagi estat en la partida. Alemany, però, hauria volgut que l'expedició retés homenatge a Hitler, tal com va fer amb Mussolini. Era l'única cosa que mancava.

UN FEDERALISME INCONGRUENT

El partit repartit

Parlarem, aquesta vegada, de tres partits o més, alhora. Més clar, d'un partit que a cada moment sembla un altre amb el mateix esperit i essència. «Aliança d'Extrema Esquerra Federal», «Extrema Esquerra Federal» i alguns d'altres que amb l'extrema o l'aliança, o sense cap de les dues coses, acaben amb federalisme.

Federalisme incongruent, per cert! Tots els partits que tenen arrels més en-

llà de l'Ebre, no poden amagar, per més esforços que facin, el seu odi i menyspreu per Catalunya i les seves coses.

No fa molts dies que ací en tinguèrem la prova amb un d'aquests «viejos federales de toda la vida», qui a veu alta donava a conèixer la «bilis» que porta en el seu si vers la nostra parla.

Millor que millor, però. Les coses, encara que siguin exposades cruament i ofensivament, ens agraden clares i reflexant sinceritat. No saben, els que així ho fan, el bé que realitzen. Ultra posar en guàrdia els incautes que havien arplegat amb el mot, que segurament no coneixen en tota la seva magnitud, federal, evidencien allò de «el hábito no hace al monje».

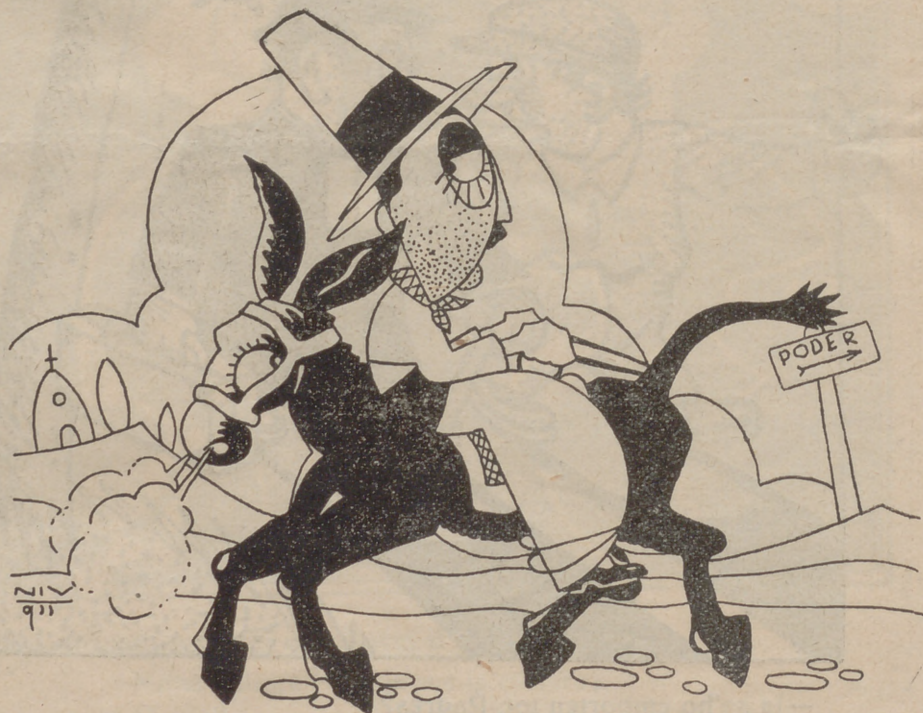
I heus ací que després del contrasentit que infligeixen en tot, cauen en un altre contrasentit que cap benefici els reporta: el tenir tantes de «sucursals» amb diferents noms (són vius, eh!), però totes amb la mateixa dependència. O sigui, que els que formen l'«Extrema Izquierda Federal» són els de «La Alianza», etc, etc. i els de etc., etc. (obvien els noms, són massa llargs).

I el poble, que per això té la vista, veu el que hem anotat, i exclama: «O fan tants partits (?) per ésser tots de Junta, o és que no saben per on naveguen.

Les dues coses i molt més hi ha. Amb tot, més val no capficar-nos i deixar-los seguir en la seva ruta, que al final que ells preveuen per endavant, en aquestes condicions, s'hi arriba sense necessitat d'empènyer-los.

I que per tots els anys que vulguin vagin seguint «viejos federales de toda la vida», que nosaltres seguirem... *tuttis contentis*.

JOAQUIM GRAU I LATORRE

—Endavant! Si segueixo així l'any que ve ja hi seré.

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà faciós, contra l'innoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Vilanova de la Roca

El prop passat dijous dia 17, amb motiu de celebrarse la Festa Major de Montmeló ens hi traslladàrem uns quants amics (la majoria d'«Estat Català») i fou agradable la nostra sorpresa en trobar-nos amb companys del 6.e de Barcelona. Estàvem en franca companyia quan, de sobte, amb motiu de celebrar-se l'elecció de «Miss Envelat», es va promoure un petit incident que emplenaria de vergonya, si tingués dignitat, el causant de l'atropellament del qual fou víctima un jove de Mollet. Davant del fet tothom hi feia el seu comentari, com ho férem nosaltres davant d'un agutzil, qui, en veure les ensenyes d'«Estat Català», li agafà un atac de bilis i sense meditar ens féu seguir fins a la Casa de la Vila, on, després

d'una hora d'esperar la clau, vingué el jutge i el seu secretari; en reclamar per l'atropellament ens digueren que l'agutzil els ho havia explicat prou clar i que no eren certes les nostres afirmacions, pujant de to la discussió, que podia portar greus conseqüències; però afortunadament les evità la presència dels mossos d'Esquadra. Cal consignar que l'agutzil causant de l'atropellament, en veure el caire que prenién els esdeveniments hagué d'anar-se'n a mudar la roba interior... El pitjor del cas és que ja que fòrem tractats pels mossos d'Esquadra com ens mereixíem, ¿per què per l'envelat corria algun despitat poca-vergonya parlant malament de les joventuts d'«Estat Català»? I un (el pitjor) digué que els mossos d'Esquadra de Montornés ja feia temps que esperaven una ocasió per apallissar un ciu-

tadà de Vilanova (el fuster) i que avui, havent arribat l'hora, havien complert el seu desig. Ara als mossos d'Esquadra de Montornés els toca aclarir si és cert que feren aquestes manifestacions que hom els atribueix, i si no és cert, que obrin en conseqüència, car la nostra dignitat no ens permet que ens ultratgin quan estem absents, ja que si ho fessin davant nostre els tractaríem com es mereixen.

Tarragona

Ací a Tarragona tenim unes monges dominiques, franceses, que es dedicaven a l'ensenyament. Fa cinquanta anys que les tenim ací, cosa que prova a bastament que els aires tarragonins els proven de debó.

En advenir la República s'intranquilitzaren un xic. Tal vegada pensaven en com ho pelaren els francesos de 1793. Després han vist que els espanyols érem uns bons minyons i la República una República de pasta de tortell.

I s'han tranquilitzat. S'han tranquilitzat tant, que quan ens pensàvem que havien marxat cap a França per a no tornar, resulta que només hi havien anat a estuejar i ara tornen.

Val a dir, però, que nosaltres no les enyoràvem pas.

G.

Viladrau

Per al «Dic»

Sobre la «mossegada» del senyor Secà. No val a dir mentides, home! vostè sap perfectíssimament que la Comissió Gestora de Viladrau no té majoria d'Esquerra. Doncs ¿per què ho diu? ¿per a desacreditar l'Esquerra? La seva «mossegada» és escupinada al cel, que cau sobre vostès mateixos.

Integren la Comissió: un esquerrà, un dretista i un... de color indefinit; tan indefinit que... *ni chicha ni limoná*.

¿Pot ésser esquerrà qui desempeña càrrecs amb la Dictadura i votà l'Esquerra el 14 d'abril? Tot el més serà un que s'arrima a l'arbre que fa més ombra, i si es té en compte que qui s'hi arrima és un admirador dels miracles d'Ezquiaga, no cal profunditzar gaire per endevinar cap a quin costat tira; per això passa... *lo que está pasando*, que les dretes fan el que volen, i ací, en la República no sabem encara quina vestimenta gasta.

Estem en el cert, ciutadà Secà; tal com dieu és; però no en culpeu la majoria d'Esquerra, que ací no hi ha tal majoria: el dretista disposa, l'esquerrà protesta i *el indefinido* s'asseu en la balança al platet de la dreta; i lògica conseqüència: l'esquerrà se'n va sempre enlaire, i, conseqüència lò-

El de la Seu

—Pobres ànimes andorranes, si perdeu el nostre *caliu*, perdeu tal vegada la glòria del cel...

gica també, els carrers són plens de coves de tomàquets i caixes de fruita de tota mena (botiguers detrans en són els samos), i cometen la injustícia de treure aquell vell (el vell era republicà i els qui el treuen són tots de dreta); un amo de gos, desobeïda la crida, no vol pagar penyora ni posar morrió al gos (l'amo del gos és de dreta i com que la Comissió Gestora «no és» amb majoria d'Esquerra, l'amo gossaire no paga el duro i la Comissió calla.

Entesos, senyor de Secà? Cada punt sobre la seva corresponent i.

UN DE FORA.

Calaf

Smbra que l'alcalde, monàrquic empedernit i cavernícola per excel·lència, no vol autoritzar els companys del Centre d'Esquerra perquè puguin alçar un envelat a la plaça el dia de la festa major. Aquest procedir no ens estranya, puix que els que coneixem les constants maniobres que els elements de dretes efectuen en aquest poble, ja sabem a què atènyer-nos, però lamentem que un alcalde dictatorial i feixista com aquest pugui oposar-se al desig d'uns veïns.

Són diversos els motius pels quals el seu fur intern no li permet concedir aquella autorització, primera per a perjudicar moralment els organitzadors i especialment el Centre a fi que els seus servilistes lligaires puguin constatar que mentre el centre no pot sortir amb la seva, els del Casino, millor dit, els de les dretes, són els amos per a fer i desfer; segon motiu, perquè el Centre vol celebrar a l'envelat unes funcions teatrals, entre elles «El procés d'En Francesc Ferrer», i, per tant, contrària la ideologia que representa aquesta obra als seus mango-neigs, i com que preveu que el sol anunci d'aquesta obra ja representa un èxit moral i material i ell és l'empresari de l'altre teatre, vol aniquilar els del Centre i embutxacar-se unes quantes pessetes més; tercer motiu, no vol deixar fer l'envelat a la plaça, perquè vol que per allí circuli la processó, com va fer per la diada de Corpus, data en la qual les consciències liberals de Calaf es revoltaren en veure que els homes que anaven en la susdita processó lluien unes magnífiques pistoles, això sí, degudament autoritzats, ja que l'alcalde aquestes coses sap fer-les molt bé.

En la contestació que fa als qui demanen el permís, els diu, entre altres coses:

«No ho podem concedir en aquell lloc perquè repudiaria la consciència liberal i honrada dels veïns».

La cosa que veritablement repudiaria i repudia la consciència liberal i honrada dels veïns és que un alcalde faci prevaler el seu lloc de representant del poble per obra de tot el despotisme i dels procediments dictatorials del temps de la monarquia, i que passa per sobre de les Lleis laïques de la República i es burla de la democràcia, ja que és la base de tot poble civilitzat.

L'opinió sensata jutjarà i sabrà a què atènyer-se. **RIC.**

Ell.—Demà vaga altre cop.

Ella.—Així menjaràs a casa?

Ell.—Què més voldria jo!

Sant Adrià del Besós

¡Mals començaments els dels radicals locals! Molta gent s'aplegà al seu estatge, però tota forastera. El mal no ve d'aquí; ve dels actes de matonisme realitzats pels components de la manifestació que des de l'Avinguda de Pi i Margall es dirigí al local.

Un home que no volgué callar davant la descortesia de baladrejar pel carrer sense respectar creences, fou la víctima. Rodejats pels «jóvenes bárbaros» fou ferit a cops de garrot.

Forçosament, doncs, això ha de repercutir a ells mateixos, i així es pogué comprovar el mateix diumenge en els comentaris dels qui havien presenciats l'ocorregut.

Hem dit mals començaments tenen, però cal afegir-hi que són els que es mereixen.

* * *

Diumenge a la tarda, els de Sant Adrià tinguérem ocasió de sentir el nou de trinca i d'ocasió radical Pérez Madrigal. Hi hagué l'ocasió de sentir-lo, i de comprovar que la «frescura» d'aquest senyor és en extrem més notable que la del Pol Nord.

Aquell que no fa molt temps insultava grollerament els radicals, aquest dia venia a ésser el «clou» de la pallassada inaugural, descomptant, com és de suposar, el pintoresc i trempat creador de grans frases, *sauó* Pic i Pon.

* * *

Ha vingut a les nostres mans un manifest dels pous radicals locals. Hi hem trobat una frase que copiem:

«Y no se entienda con estas nuestras palabras, que pretendamos ir en busca de cargo, ni prebendas». Per fer creure això la frase és massa llarga, i per acabar d'arrodonir la incredulitat sols cal copiar això altre:

«Si merecemos nuestra confianza, agrupaos a nuestro alrededor y a la vez que terminaremos por redimir este pueblo de un caciquismo...»

Són d'aquells que pel poble se sacrifiquen, mentre que la llar pròpia està en plena maror. Però en una maror il·legal, direm, parodiand el nostre Governador Civil.

J. GRAU I LATORRE.

Granollers

Hem vist amb sorpresa en el número de «Solidaridad Obrera» corresponent al dimarts dia 22, en una secció en la qual es dedica a malparlar de la liberal y enèrgica associació «Estat Català», un fet ocorregut a Granollers, on fa una ressenya més o menys folletinesca sobre uns fets que succeïren a un tal Ramon Andrés Gutiérrez afiliat a la C. N. T. Dit subjecte, segons tinc entès, fou atrapat junt amb uns companys seus obrint una caixa de l'estació de ferrocarrils i conduït a la pressó; i aquí acusà els «escamots» o sigui «Estat Català» d'aquesta ciutat d'haver estat maltractats durament a raó de vint contra un. No diu que fou atrapat «de mans a la massa» com vulgarment es diu.

El públic en comentar aquest article i no coneixent els fets tal com varen succeir, malparla de la naixent associació «Estat Català» de Granollers. Jo—des de Cardedeu—convido els dirigents de Granollers que ex-

—El convidó a venir a l'Emetlla.
—Gràcies d'Ameltes ja n'he quedat prou tip amb el Governador.

pliquin per mitjà de les columnes d'aquest periòdic o de la manera que creguin convenient, tal com passà dit fet. Jo sé vertaderament que ells no hi han intervingut i que si ho han fet no és en la forma indicada.

Cuïteu, doncs, ha rebutjar el que diu aquest paperot infecte que es publica per vergonya nostra. Ho demano jo, puix em reca veure malparat el nom d'una associació liberal de la nostra capital.

Cal també que els dirigents d'«Estat Català» s'enterin de qui és aquest «Juez Especial Sr. Aizpun del Tribunal Supremo de Madrid» encarregat de tractar totes les denúncies fetes pels pistolers afiliats a la F. A. I.

PERE PUJOL.

Sant Llorens Savall

Encara diuen que són d'esquerra, però les proves se'n veuen.

En aquesta Vila l'Ajuntament des de temps immemorial té el costum de fer una terrassa davant la Casa de la Vila el dia de la Festa Major, per poder presidir les serenates que s'acostumen a fer a les 11 de la nit. I aquest any la presidien part de l'Ajuntament actual, a més de tota la plana major de la Lliga Catalana local, i el candidat derrotat a les eleccions al Parlament Català senyor Juncadella, de la Lliga de Barcelona. Encara tenen el cinisme de dir que són d'Esquerra, i en canvi els del Centre d'Esquerra Republicana no han estat invitats en cap acte; això és només per demostrar el que són, que ja tot el poble ho sap. Però almenys no anessin amb mentides a Barcelona a cercar influències a la Generalitat; quan hom els denuncia per algun acte seu contra el règim. Allà diuen que són d'esquerra i que poden confiar en ells; però no n'hi ha cap que estigui afiliat al Centre d'Esquerra. Es una vergonya que encara hàgim d'ésser governats per un Ajuntament d'aquesta mena.

Lleida

No sabíem quin important personatge teníem a Lleida, i ara ho hem sabut. Es tracta d'un personatge de fatídica anomenada. Es tracta del sinistre Albadalejo, que una tan trista actuació tingué durant la dictadura amb motiu del complot de Garraf. Els complicats en aquell complot—que anava camí d'ésser una segona edició de la tragèdia de Vera del Bidason, i que si no ho fou no es degué pas a falta de ganes de la xusma dictatorial—, no hauran oblidat aquest nom.

El que és tristíssim, el que és vergonyós i intolerable, és que amb República pugui ésser director d'una presó un home com Albadalejo.

PIU.

Llegiu i propagueu

“LA HUMANITAT”

Immillorable informació

Diari modern Catalanista d'Esquerra

**LA
CUINA A GAS
INDISPENSABLE
A TOTA
CASA MODERNA**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONS AL GAS

Avinguda Portal de l'Angel, 20

El pare d'ànimes

—Es molt gros filla meva, aquest pecat; amb trenta parenostres i cinc mil pessetes per les ànimes et procuraré la teva tranquil·litat espiritual...